

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1104-1023

Chișinău

16»decembrie 2011

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

Se prezintă spre examinare Parlamentului proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.23-XVI din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 946 din 15 decembrie 2011 (prezentat de către Ministerul Sănătății).

Anexă: Hotărîrea Guvernului în limbile de stat și rusă – 2 ex.;

Proiectul de lege în limbile de stat și rusă – 1 ex.;

Nota informativă în limbile de stat și rusă – 1 ex.

Secretar general al Guvernului

Victor BODIU

ex: S. Țurcanu
tel: 250-296

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>2803</u>	
<u>16</u>	<u>12</u> 20 <u>11</u>
Data	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 946

din 15 decembrie 2011

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și
completarea Legii nr.23-XVI din 16 februarie 2007
cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.23-XVI din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul sănătății

Andrei Usatii

**Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei**

Valentina Buliga

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii nr.23-XVI
din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr.23-XVI din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.54-56, art.250) se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice ce țin de activitatea de profilaxie și diminuarea impactului infecției HIV/SIDA și garantarea respectării drepturilor persoanelor cu HIV/SIDA prin reducerea cazurilor noi de infectare, prin stoparea creșterii exponențiale a epidemiei acesteia, prin asigurarea cu asistență medicală, socială și psihologică a persoanelor cu HIV/SIDA și a membrilor familiei lor, precum și prin consolidarea eforturilor de prevenire și combatere a infecției în cauză.”.

2. Articolul 4:

alineatul (1) se exclude;

la alineatul (2), cuvintele „planul național de dezvoltare” se substituie cu cuvintele „strategia națională de dezvoltare, politici și programe în sănătate și educație”;

la alineatul (3), cuvintele „Este obligatorie promovarea implicării sporite” se substituie cu cuvintele „Se va promova implicarea sporită”;

la alineatul (4), cuvântul „compasiunea” se substituie cu cuvintele „incluziunea efectivă în societate sub toate aspectele”.

3. La articolul 5 alineatul (2), cuvintele „retard mintal și cu dizabilități fizice” se substituie cu cuvintele „dizabilități mintale și fizice”.

4. Se completează cu un nou articol, 6¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 6¹. Activități de prevenire în grupurile vulnerabile

Guvernul va întreprinde măsuri pentru coordonarea implementării activităților de prevenire, îndreptate spre necesitățile grupurilor de populație vulnerabile, prin implementarea programelor speciale de reducere a riscului de infectare.”.

5. La articolul 7, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Programele de reducere a riscurilor conțin activități de educație, prevenire, conștientizare și de consultanță.”.

6. Se completează cu un nou articol, 9¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 9¹. Femeile și HIV/SIDA

(1) În vederea reducerii vulnerabilității femeilor față de HIV prin programele naționale și teritoriale vor fi implementate măsuri de abilitare prin educație și promovare a egalității de gen.

(2) Autoritățile administrației publice locale, în parteneriat cu societatea civilă, vor include în programele teritoriale de prevenire și control a infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală, activități de consolidare a capacităților de liderism și participare a femeilor infectate/afectate de HIV/SIDA în procesul de luare a deciziilor, de acordare a asistenței și reabilitare a acestora, prin infrastructura socială dezvoltată în domeniu.

(3) Programele educaționale vor cuprinde informații privind HIV, evidențiind combinația de factori biologici și inechității de gen care argumentează vulnerabilitățile specifice ale femeilor la infecția HIV, informații ample despre accesul la servicii de reabilitare și suport, la consiliere și opțiuni de reducere a pericolului de transmitere a HIV postexpunere pentru victimele violenței sexuale.”.

7. Articolul 13:

alineatul (1) în final se completează cu cuvintele „cu anumite excepții prevăzute de prezenta lege”;

alineatul (3) se exclude;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul unei persoane lipsite de discernământ, responsabil de luarea deciziei privind testarea la marcherii HIV este reprezentantul ei legal, cu implicarea maximal posibilă în limitele proporționale capacității de înțelegere a persoanei vizate la procesul de autorizare.”.

8. Articolul 14:

la alineatul (2), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) Personalului medical implicat în procesul de tratament și/sau supraveghere medicală și epidemiologică, în condițiile respectării garanțiilor de confidențialitate și securitate a informației medicale cu caracter personal, conform prevederilor alin.(6) al prezentului articol”;

la alineatul (2), litera e) se exclude;

la alineatul (3), cuvintele „regulilor de prevenire a răspândirii infecției HIV/SIDA” se substituie cu cuvintele „măsurilor de prevenire a infecției HIV/SIDA”;

alineatul (5) se exclude;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Personalul medical și instituțiile care, în virtutea obligațiilor de serviciu, dețin informații privind rezultatele examenelor medicale în ceea ce privește infecția HIV (maladia SIDA) sînt obligate să asigure garanțiile obligatorii de confidențialitate și securitate a informației cu caracter personal. Aceste garanții trebuie să conțină minimum setul de instrucțiuni pentru asigurarea confidențialității și securității informației instituției, care să cuprindă obligatoriu:

- a) argumentarea necesității deținerii informației;
- b) instructajul obligatoriu al angajaților în probleme de asigurare a confidențialității informației cu caracter medical și declarații de nedivulgare semnate;
- c) documentația de acces al personalului la informația cu caracter personal;
- d) persoana responsabilă de politica asigurării confidențialității;
- e) asigurarea notificării despre obligația păstrării secretului medical la raportarea ulterioară între instituții atît pe suport de hîrtie, cît și la raportarea prin procesare automatizată a datelor cu caracter personal.

Documentul-cadru de instrucțiuni pentru asigurarea confidențialității instituției este elaborat de Ministerul Sănătății.”;

9. La articolul 15 alineatul (1), după cuvîntul „învățămint” se completează cu cuvintele „, înainte de căsătorie”, cuvintele „cu excepția cazurilor prevăzute de lege” se exclud.

10. La articolul 22, alineatul (4) se exclude.

11. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„Articolul 24. Interzicerea restricțiilor

Sînt interzise restricțiile la călătorie, trecerea hotarului, refuzul de eliberare a permisului de ședere în baza statutului HIV pozitiv.”.

12. Se completează cu un nou articol, 26¹, cu următorul cuprins:

„26¹. Interzicerea discriminării

Este interzisă orice formă de discriminare pe baza de statut HIV pozitiv.”.

13. Articolul 27:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu un nou alineat, (2), cu următorul cuprins:

„(2) Persoanele afectate au dreptul de reparare a prejudiciului cauzat de încălcarea drepturilor, conform legislației în vigoare.”.

Președintele Parlamentului

Notă informativă

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.23-XVI din
16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA

Condițiile ce au impus elaborarea

Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.23-XVI din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA (în continuare – Legea) este elaborat în temeiul art. 6, art. 10 din Legea nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și art. 12 din Legea nr. 263-XVI din 27 octombrie 2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului.

Scopul modificărilor Legii prezintă obținerea asigurării reducerii vulnerabilității față de persoanele cu HIV/SIDA prin realizarea drepturilor și libertății fundamentale ale omului legate de statutul HIV/SIDA și armonizarea la standardele internaționale și europene în domeniul drepturilor omului.

Principalele prevederi și elemente noi ale Legii

Odată cu inițierea diagnosticării virusului HIV și apariției cazurilor de SIDA începând cu 1981, la nivel mondial este recunoscut faptul, că stigmatizarea și discriminarea persoanelor infectate, afectate sau vulnerabile față de infectarea cu virusul HIV, constituie obstacol major în prestarea serviciilor de prevenire, îngrijiri și tratament al infecției HIV/SIDA. Conform Declarației Națiunilor Unite cu privire la HIV/SIDA din 27 iunie 2001 – *„Realizarea drepturilor și libertății fundamentale ale omului constituie esența reducerii vulnerabilității față de HIV/SIDA”*.

Drepturile fundamentale ale omului legate de statutul HIV/SIDA includ și: alegerea liberă a domiciliului/reședinței și la emigrare, azil și refugiu politic, mediul de muncă respectabil și nediscriminatoriu, acces egal la educație, dreptul la confidențialitate și securitatea informației cu caracter personal, inclusiv pentru copiii infectați cu HIV.

Unele modificări (alin. (1) art.4; alin. (3) al art.7) au scopul de optimizare a conținutului textului și a termenilor utilizați în domeniu, inclusiv armonizarea cu terminologia internațională.

Drepturile omului stipulate în articolul 1 a Legii sunt prevăzute ca instrument pentru a ajunge la anumite rezultate. Reforma necesită să asigure protecția efectivă a drepturilor omului pentru persoanele cu HIV/SIDA drept scop esențial al Legii în conformitate cu prevederile art.12 al Pactului Internațional pentru drepturile economice, sociale și culturale, descrise deasemenea în comentariul general nr.14 al Pactului. Prin expunerea alineatul (1) a articolului 1 în redacția nouă cu următorul cuprins: „Prezenta lege reglementează raporturile juridice ce țin de activitatea de profilaxie și diminuarea impactului infecției HIV/SIDA și garantarea respectării drepturilor persoanelor cu HIV/SIDA prin reducerea cazurilor noi de infectare, prin stoparea creșterii exponențiale a epidemiei acesteia, prin asigurarea cu asistență medicală, socială și psihologică a persoanelor cu HIV/SIDA și a membrilor familiei lor, precum și prin consolidare eforturilor de prevenire și

combatere a infecției în cauză” protecția efectivă a drepturilor omului în privința persoanelor cu HIV/SIDA va fi explicit ca scop al Legii.

Excluderea alin.(3) art.13 vine să elimine cerința discriminatorie față de persoanele cu dezabilități mintale – diferențierea cerinței consimțământului informat.

Modificarea exprimării alin. (4) art.13 este efectuată conform prevederilor art.6, alin 3 al Convenției drepturile omului și biomedicina (OVIEDO).

Modificările art.14 a Legii nr. 23-XVI din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA va permite respectarea dreptului la confidențialitatea și securitatea informației (în concordanță cu art.8 al CEDO, Convenția drepturilor persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată al datelor cu caracter personal, Directiva 95 al UE, Ghidului internațional drepturile omului OMS și UNAID „Drepturile omului și HIV/SIDA” și Legea nr. 17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal). Aceste modificări vin să îndeplinească recomandările Comitetului ONU pentru drepturile economice, sociale și culturale, Sesiunea 46, mai 2011 Cu privire la confidențialitate în HIV (para.23).

Excluderea al.(4) art. 22 a Legii nr.23-XVI din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA - „Lista profesiilor și specialiștilor la care nu pot fi admise persoane cu statutul HI pozitiv se aprobă de către Ministerul Sănătății și Ministerul Protecției Sociale și a Familiei” va permite libera alegere a profesiei și încadrarea în câmpul muncii, respectarea dreptului la nediscriminare și egalitate în fața legii a persoanelor cu HIV/SIDA.

Revederea art.24 a Legii nr.23-XVI din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA - „Restricții la efectuarea unei călătorii și alegerea reședinței” va proteja drepturile persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA la libera circulație (art.2 – libertatea la circulație a Protocolului nr.4 la Convenția UE pentru apărarea Dreptului Omului și a Libertății fundamentale amendată de Protocolul nr.11).

Drepturile omului sunt necesare tuturor ființelor umane pentru a duce o viață liberă și demnă, pe care nimeni nu le poate nega, limita sau refuza fără un proces echitabil în fața unui judecător sau unei autorități de putere de a judeca. Într-un stat democratic și de drept toți cetățenii sunt obligați să respecte și să protejeze drepturile fundamentale ale omului. Drepturile omului sunt respectate atunci când discriminarea unor persoane nu se întâlnește.

Reieșind din cadrul internațional: Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei, ratificată de către Parlament prin Hotărârea nr.87-XIII din 28 aprilie 1994, Cadrul de acțiuni UNAIDS adresat femeilor, fetițelor egalității genurilor și HIV și Planului operațional al acestuia, precum și cel național din domeniu: prevederile Legii nr. 5-XVI din 9 februarie 2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați și al Programului național de asigurare a egalității de gen pentru anii 2010-2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.933 din 31 decembrie 2009 și ținând cont de tendințele procesului epidemic a infecției HIV: creșterii ponderii de transmitere a infecției HIV pe cale heterosexuale și creșterii ponderii femeilor implicate în procesul epidemic, este oportun de a completa Legea cu articolul 9¹ Femeile și HIV/SIDA.

Cerințele actelor internaționale (CEDO, art.6; Recomandările Comitetului ONU pentru drepturile economice, sociale și culturale și CEDAW) prevăd responsabilitatea și posibilitatea reparării prejudiciului cauzat de încălcarea drepturilor persoanelor cu HIV, fapt pentru care a fost completat art.27 cu alin.(2).

Fundamentarea economico-financiară

Realizarea Legii nu va necesita cheltuieli suplimentare.

Actul de analiză ex-ante a impactului

Analiza ex-ante a impactului Legii a demonstrat necesitățile aprobării prezentei Legi, în baza evaluării beneficiilor rezultate, în urma implementării acestuia asupra reducerii stigmatizării și discriminării persoanelor infectate sau afectate cu HIV/SIDA.

Elaboratorii legii

Legea a fost elaborat de Ministerul Sănătății și este remisă spre avizare de către organele centrale de specialitate ale administrației publice centrale, sindicate, patronate și structuri internaționale.

Ministerul Sănătății va fi responsabil de monitorizare și evaluare. Pe parcursul implementării vor fi luate măsurile necesare în vederea consultării periodice a reprezentanților grupurilor de interes în vederea identificării eventualelor probleme aferente implementării și ajustării corespunzătoare a reglementării propuse.

Ministru

Andrei USATII

Ex: Șt.Gheorghita
313-875